

Інформація
про наукову та науково-технічну діяльність
факультету дошкільної та спеціальної освіти за 2022 рік

I. Узагальнена інформація щодо наукової та науково-технічної діяльності кафедри/факультету/інституту (не більше двох сторінок) (необхідно коротко відобразити найбільш актуальні події, найвагоміші результати, статистичні дані із діяльності у звітному році тощо):

а) коротка довідка про кафедру спеціальної та інклюзивної освіти (до 7 рядків);

Факультет дошкільної та спеціальної освіти є структурним підрозділом Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Кількість дисциплін, які викладаються на факультеті становить близько 180. Професорсько-викладацький склад факультету здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями «молодших бакалавр», «бакалавр» та «магістр» зі спеціальностей 012 Дошкільна освіта та 016 Спеціальна освіта. Головною метою діяльності факультету є створення умов для якісної підготовки конкурентоспроможних фахівців відповідно до досягнень вітчизняної і світової науки та освіти, загальнодержавних, міжнародних стандартів вищої освіти. Розробка фундаментальних досліджень з проблем соціалізації, виховання і навчання особистості; удосконалення форм і методів виховання та забезпечення якісного психологічного супроводу процесу навчання та виховання дітей та молоді з/без особливих освітніх потреб; розробки та апробації інноваційних технологій в дошкільній та спеціальній освіті, психолого-педагогічного супроводу дітей з/без особливих освітніх потреб у сучасному соціокультурному просторі.

Ефективності процесу професійної підготовки майбутніх фахівців сприяє робота над розробкою кафедральних тем: **«Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї» (реєстраційний номер 0118U000068); «Удосконалення змісту, форм та методів професійно-педагогічної підготовки дошкільних фахівців у закладах вищої освіти на засадах компетентнісного підходу» (реєстраційний номер 0111U007533); «Теоретико-методичні засади розвитку спеціальної та інклюзивної освіти» (0116U000114).**

б) науково-педагогічні кадри (стисла аналітична довідка за 2022 рік (можна у вигляді таблиці)) (обґрунтувати зміни кадрового складу науково-педагогічних працівників).

Чисельність штатних науково-педагогічних працівників факультету дошкільної та спеціальної освіти у 2022 році становить 33, серед яких докторів педагогічних наук – 6 (також 1 за зовнішнім сумісництвом), кандидатів педагогічних наук – 22, кандидатів біологічних наук – 1, викладачів – 2 (також 2 за зовнішнім сумісництвом та 2 за внутрішнім сумісництвом). Кількість молодих учених на 2022 рік – 9.

У зв'язку з виробничою необхідністю у 2022 році на кафедру психології та педагогіки розвитку дитини за зовнішнім сумісництвом було прийнято на посаду професора, доктора педагогічних наук **Андрющенко Тетяну Костянтинівну**, на посаду викладача-стажиста за внутрішнім сумісництвом прийнято **Журавко Тетяну Валеріївну**. **Кривда Валентина Савівна** – виконує суміщення викладача і лаборанта кафедри дошкільної освіти.

На кафедрі спеціальної та інклюзивної освіти по звершенню терміну трудового договору було звільнено 1 особу 31.08.2022 р. (Бевзюк М. С.). Прийнято на посаду викладача кафедри за зовнішнім сумісництвом Цибулько А. О. (з 15.10.2022 р.). Викладач кафедри Нікітенко А. С. перебуває у декреті. Загалом на кінець 2022 року кількість членів факультету дошкільної та спеціальної освіти представлено у таблиці:

Чисельність науково-педагогічних працівників по роках							Всього
Роки	Доктори наук		Кандидати наук		Без ступеня		
	Штатних	За зовнішнім сумісництвом	Штатних	За зовнішнім сумісництвом	Штатних	За зовнішнім сумісництвом	
2022	6	-	23	-	2	2	33

в) кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за звітний рік, **відповідно до таблиці:**

Категорії робіт	2022	
	к-сть од.	тис. гривень
Фундаментальні		
Прикладні		
Госпдоговірні/Наукова послуга	1	4000
Гранти		

г) кількість відкритих у звітному році спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій, кількість захищених дисертацій:

II. Результати наукової та науково-технічної діяльності за науковими напрямками, перелік яких додається (додаток до інформації про наукову та науково-технічну діяльність):

а) важливі результати **за усіма закінченими** у 2022 році дослідженнями і розробками, які виконувались за рахунок коштів державного бюджету (якщо таких не виконувалось, то зазначити наукові результати фундаментальних науково-дослідних робіт, які виконувались за кошти з інших джерел) (зазначити назву роботи, наукового керівника, фактичний обсяг фінансування за повний період, зокрема на 2021 рік; коротко описати одержаний науковий результат, його новизну, науковий рівень, значимість та практичне застосування);

б) найважливіші наукові результати, отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт (зазначити назву роботи, наукового керівника, обсяг фінансування за повний період, зокрема на 2020 рік; коротко описати одержаний науковий результат, його новизну, науковий рівень, значимість та практичне застосування).

III. Розробки, які впроваджено у 2022 році за межами закладу вищої освіти (відповідно до таблиці, тільки ті на які є акти впровадження або договори):

№ з/П	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують	Місце впровадження (назва)	Дата акту впровадження	Практичні результати, які отримано
-------	--------------------------	---------------------------------------	----------------------------	------------------------	------------------------------------

		рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	організації, відомча належність, адреса)		закладом вищої освіти /науковою установою від впровадження (обладнання, обсяг отриманих коштів, налагоджено співпрацю для подальшої роботи тощо)
1	2	3	4	5	6
1.	Теорія і практика професійної підготовки логопедів до інноваційної діяльності в інклюзивній дошкільній освіті: одноосібна монографія. Автор Людмила Черніченко	Розкрито теоретичні основи підготовки майбутніх логопедів до інноваційної діяльності в умовах інклюзивної дошкільної освіти, діагностика готовності майбутніх логопедів до інноваційної діяльності в умовах інклюзивної дошкільної освіти. Висвітлені сучасні технології реалізації інтеграції складових професійної підготовки. У посібнику розглядаються психолого-педагогічні засади та технології реалізації міждисциплінарної підготовки майбутніх логопедів у вищих навчальних закладах.	Уманська початкова школа № 1 Уманської міської ради Черкаської області	05.12.2022	налагоджено співпрацю для подальшої роботи
2.	Комплексна оцінка розвитку дитини з мовленнєвими порушеннями: навчально-методичний посібник. Автор Людмила Черніченко	У навчально-методичному посібнику детально представлений діагностичний та методичний матеріал для використання в практиці дитячих закладів різного профілю, які займаються питаннями психолого-педагогічного вивчення	Дошкільний навчальний заклад ясла-садок комбінованого типу № 25 Черкаська обл. м. Умань	12.12.2022	налагоджено співпрацю для подальшої роботи

		дітей раннього віку з мовленнєвими порушеннями. Запропонований матеріал дозволяє визначити рівень мовленнєвого розвитку дитини раннього віку, виявити відхилення у мовленнєвому розвитку, позначити напрямки логопедичної роботи.			
3.	Психологія творчості : навчально-методичний посібник. Автор Ірина Калиновська	Розглянуто теоретичні та практичні аспекти психології творчості. Охарактеризовано зміст і структуру творчої діяльності, розглянуто етапи і механізми творчого процесу, основні види і рівні творчої діяльності, змальовано психологічні особливості творчої особистості, окреслено шляхи і способи діагностики та розвитку творчого потенціалу особистості.	Дошкільний навчальний заклад ясла-садок комбінованого типу № 25 Черкаська обл. м. Умань	12.12.2022	налагоджено співпрацю для подальшої роботи
4.	Трофаїла Н. Д. монографія: «Теорія і практика підготовки майбутніх вихователів до емоційного розвитку дітей дошкільного віку»	У монографії представлено теоретичне узагальнення, запропоновано нове вирішення актуальної проблеми підготовки майбутніх вихователів до емоційного розвитку дітей дошкільного віку, що дозволило обґрунтувати та апробувати модель забезпечення цього процесу, визначити та експериментально перевірити педагогічні умови професійної підготовки майбутніх	Уманська початкова школа № 1 Уманської міської ради Черкаської облас	02.02.2022	налагоджено співпрацю для подальшої роботи\

	<p>вихователів, а також подані результати досліджень підготовки майбутніх вихователів до емоційного розвитку дітей дошкільного віку в закладах вищої педагогічної освіти, яка буде відбуватися більш ефективно за дотримання таких педагогічних умов: усвідомлення майбутніми вихователями необхідності розвитку емоційної сфери дітей дошкільного віку; інтеграція змісту фахових дисциплін, спрямованих на розвиток емоційної сфери дітей дошкільного віку; наявність у майбутніх вихователів умінь подолання негативних емоційних станів дітей дошкільного віку.</p> <p>На основі аналізу психолого-педагогічної літератури уточнено зміст ключових понять дослідження: «готовність майбутніх вихователів до емоційного розвитку дітей», «підготовка майбутніх вихователів до розвитку емоційної сфери дітей», «емоційний розвиток дітей дошкільного віку», «емоційне неблагополуччя дітей».</p>			
--	---	--	--	--

IV. Список наукових праць, проіндексованих, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2022 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор, за формою (окремо Scopus, Web of Science):

№ з/п	Автори (зазначити усіх авторів, наших виділити)	Назва роботи (мовою оригіналу з бази даних)	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск), рік, перша-остання сторінки статті; зазначити бази в яких індексується (Scopus, Web of Science) і квартал випуску (Q1, Q2, Q3, Q4), посилання (URL)
1	2	3	4	5
1.	Sarancha, I., Maksymchuk, B., Gordiichuk, G., Berbets, T., Berbets, V., Cherpurna, L., Golub, V., Chernichenko, L., Behas, L., Roienko, S., Bezliudna, N., Rasskazova, O., Maksymchuk, I.	Neuroscientific Principles in Labour Adaptation of People with Musculoskeletal Disorders	BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience,	2021. 12(4), 206-223. (Web of Science) https://doi.org/10.18662/brain/12.4/245
2.	Voichyshyn, L., Golod, N., Marchuk, O., Zastavna, O., Cherpurna, L., Rybalko, P., Khomenko, S., Kuzmik, V., Kolisnyk, S., Babii, I.	Physical Rehabilitation of Adolescents with Postural Disorders in the Sagittal Plane and its Relation to Neurophysiology	BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience	2022. 13(1), 61-87. (Web of Science) https://doi.org/10.18662/brain/13.1/269
3.	Bazyma, N., Usyk, D., Omelchenko, I., Kobylchenko, V., Babych, N., Tsymbal-Slatvinska, S.	Results of Verification of the Methods of Speech Activity Formation in Children with Autistic Disorders	BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience	13(1), 2022, 88-111; (Web of Science), https://doi.org/10.18662/brain/13.1/270
4.	Lemeshchuk, M., Pisnyak, V., Berezan,	European practices of inclusive	Amazonia Investiga.	2022. 11(55). P. 80–88. (Web of Science) https://doi.org/10.34069/AI/2022.55.07.8

	V., Stokolos-Voronchuk, O., Yurystovska, N.	education (experience for Ukraine)		
5.	Martynenko, I., Chorna, H., Omelchenko, M., Shulzhenko, D., Leniv, Z., Khrypun, D.	Neuropsychological Features of Motivational and Volitional Readiness for School of Six-Year-Old Children with General Speech Underdevelopment	BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience	2022. 13(3), 211-224. (Web of Science) https://doi.org/10.18662/brain/13.3/363
6.	Kylyvnyk, V., Malyshevska, I. , Pavelkiv, K., Polishchuk, H., Hudovsek, O., Zhuravska, N.	Professional Training of Future Foreign Language Teachers: Socio-Cultural Aspect	Românească pentru Educație Multidimensională	2022. 14(1). 176–195. (Web of Science) https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/4155
7.	Vasiuk, O., Vygovska, S., Malyshevskiy, O., Nychkalo, N., Malyshevska, I. , Zorochkina, T.	Motivation Discourse of Student's Personality in Educational Activity	<i>Românească pentru Educație Multidimensională</i>	2022. 14(1). 196–214. (Web of Science) https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/4156
8.	Sarancha, I., Kovinko, M., Maksymchuk, B., Tarasenko, H., Kharchenko, S., Demchenko, I., Dovbnia, S., Rudenko, L., Symkanych, O.	Horticultural Therapy Course as an Educational-Therapeutic Tool of Rehabilitation for Persons with Musculoskeletal Disorders (MDs)	Revista Românească pentru Educație Multidimensională	2022. 14(3), P. 180-200. (Web of Science) https://doi.org/10.18662/rrem/14.3/604

	Martyniuk, T., Bilan, V. , Maksymchuk, I			
9.	Semchuk, B., Havryliuk, S., Karnaukh, L., Balakirieva, V., Palshkova, I., Leonova, V., Bida, O.	Professional Mobility as a Factor of Professional Success of a Modern Specialist in the Conditions of Distance Learning.	IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security.	22(8). 2022. PP. 260-268. (Web of Science) https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000866515100032
10.	Kochubei, T., Kravchuk, N., Melnykova, O.	Activation of Students' Cognitive Activity in the Context of Filling Educational Components with Health Preserving Content.	Forming a Health Preserving Competence. Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala.	14(1). 2022. PP. 69–92. (Web of Science) https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000768407900005
11.	Maksymchuk, B., Sarancha, I., Husak, A., Avramenko, O., Kuzmenko, I., Kuzmenko, V., Slyusarenko, N., Chepurna, L., Pankevych, V., Babii, I., Maksymchuk, I.	Implementing the Course “Human Rights” for Children with Special Needs under the Changed Socio-Educational Conditions.	Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala.	14(3). 2022. PP. 428-443. (Web of Science) https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000864083000024
12.	Dudnyk Nataliia, Kryvda Valentyna,	The Formation of Managerial Competence of	IJCSNS International Journal of Computer	VOL. 22. No.9, September 2022. PP. 287–299. (Web of Science) http://paper.ijcsns.org/07_book/202209/20220939.pdf

	Popychenco Svitlana, Skrypnyk Nelia, Duka Tetiana	the Future Head of Preschool Education by Means of Information and Communication Technologies.	Science and Network Security.	
13	Klepar, M., Khomyak, H., Kurkina, S., Ishchenko, L. , Bai, I., Lashkul, V., Bida O.	Application of Art Therapy with Usage of Distance Education in the Process of Specialists Professional Training.	IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security.	22(9), 2022. PP. 251–257. (Web of Science) https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000870048900005
14	Filipenko, L., Kurchatova, A., Parshuk, S., Yakimenko, P., Trofaia, N. , Bilan, L.	Psychological and Pedagogical Determinants of Personality Bullying in the Sociometric Dimension.	Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala.	14(1). 2022. P. 263–282. (Web of Science) https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000768407900015
15	Plakhotnik, O., Strazhnikova, I., Yehorova, I., Semchuk, S. , Tymchenko, A., Logvinova, Ya., Kuchai, O.	The Importance of Multimedia for Professional Training of Future Specialists	IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security	22(9), 2022, с. 43-50 (Web of Science) http://paper.ijcsns.org/07_book/202209/20220907.pdf

4. Видавнича діяльність:

4.1. Праці, що опубліковані (бібліографічний опис згідно з державним стандартом):

– **Монографії** (після опису, якщо є рекомендація Вченою радою університету, зазначити дату і номер протоколу):

- в Україні;

1. Психолого-педагогічний супровід особистісного розвитку дитини дошкільного віку в умовах кризових явищ суспільства : кол. моногр. / [О. Г. Бутенко, Н. П. Кравчук, О. О. Авраменко [та ін.] ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань :

Візаві, 2022. 264 с. (Рекомендовано до друку Вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 6 від 06 грудня 2022 р.).

- за кордоном.

1. **Іщенко Л. В., Підлипняк І. Ю.** Формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку засобами ейдетики. *Psychology and pedagogy as sciences for the development of the cultural potential of modern society* : Scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2022. С. 148–194. <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/210/5817/12163-1?inline=1>

– **Підручники** (після опису, якщо є рекомендація Вченою радою університету, зазначити дату і номер протоколу);

– **Навчальні посібники** (після опису, якщо є рекомендація Вченою радою університету, зазначити дату і номер протоколу).

1. Методика формування комунікативних умінь дітей дошкільного віку засобами вербальної та невербальної комунікації: навч. посіб. / уклад. Цимбал-Слатвінська С.В. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2022. 191 с. (Протокол 11 від 22.02.2022)

2. Психологія творчості : навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. І. С. Калиновська. – Умань : Візаві, 2022. – 300 с. (Протокол 3 від 20.09.2022 р).

3. Іщенко Л. В. Педагогічні технології мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку : навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Л. В. Іщенко. – Умань : Візаві, 2022. – 172 с.

4. Мельникова О.М. Превентивна педагогіка : навч.-метод. посіб. для студ. спец. 012 Дошкільна освіта / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. О. М. Мельникова. Умань : Візаві, 2022. 250 с. (Рекомендовано до друку Вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 1 від 22 лютого 2022 р.).

5. Кравчук Н. П. Формування здоров'язбережувальної компетентності у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у процесі професійної підготовки : навч.-метод. посіб. для студ. спец. 012 Дошкільна освіта / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Н. П. Кравчук. Умань : Візаві, 2022. 170 с.

– **Статті:**

- проіндексовані у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science;

- у закордонних виданнях;

1. Kubitskyi, S., Pavelkiv, K., Yatsyk, I., Kryvonos, O., **Tsymbol-Slatvinska, S.** Formation of student professional skills under pandemic conditions. *International Journal of Health Sciences*. 6(1). 2022. P. 255–266. <https://doi.org/10.53730/ijhs.v6n1.3988>

2. **Хрипун Д.** «Основи сурдопедагогіки»: характеристика навчального посібника Наталії Федорівни Засенко. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. 2022. № 2(46). С. 78-85. <http://kelmczasopisma.com/ua/viewpdf/8517>

3. **Черніченко Л.** Сучасні підходи до формування комунікативних навичок у дітей з розладами аутистичного спектру. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*, № 5(49), 2022, С. 35-40.

4. **Ищенко Л. В.** Формування готовності майбутніх вихователів до реалізації сучасних педагогічних технологій у закладах дошкільної освіти. *Věda a perspektivy*. № 2(9). 2022. С. 152–164. <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/1213/1211>
5. **Карнаух Л.П.** Теоретичний аналіз формування гендерних стереотипів в історії філософських та психолого-педагогічних досліджень. *Věda a perspektivy*. № 5(12). 2022. С. 88–96. <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/1574/1572>
6. **Авраменко О.О.** Проблема обдарованості в психолого-педагогічних дослідженнях: історичний ракурс. *Věda a perspektivy*. № 5(12). 2022. С. 65–75. <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/1572/1570>
7. **Трофаїла Н. Д.** Взаємодія вихователів та сім'ї у формуванні доброзичливості дітей дошкільного віку. *Věda a perspektivy*. № 2(9). 2022. С. 207–219. <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/1218>
8. **Дука Т. М.** Самоставлення, його становлення та виховання у дітей дошкільного віку. *Věda a perspektivy*. № 8(15). 2022. С. 93–105. <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/2341/2343>
9. **Дука Т. М.** Використання інноваційних форм, методів та технологій в роботі з дітьми дошкільного віку. *Věda a perspektivy*. № 6(13). 2022. С. 166–178. <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/1806/1803>
10. **Підлипняк І. Ю.** Технології Mind-Fitness як засіб розвитку когнітивної сфери у дітей дошкільного віку. *Věda a perspektivy*. № 8(15). 2022. С. 123–134. <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/2343/2345>
11. **Рябошанка О. В.** Психолого-педагогічні засади виховання культури родинних взаємин у дітей старшого дошкільного віку. *Věda a perspektivy*. № 6(13). 2022. С. 192–203. <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/1808/1805>
12. **Кравчук Н. П.** Формування психічного здоров'я обдарованих дітей старшого дошкільного віку засобами ігрової діяльності. *Věda a perspektivy*. № 6(13). 2022. С. 333–346. <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/1808/1805>
13. **Бутенко О. Г.** Забезпечення якості освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини. *Věda a perspektivy*. № 11(18). 2022. С. 89–100. <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/2935/2948>
14. **Мельникова О. М.** Виховання емоційної культури дошкільників у контексті здійснення превентивної педагогічної роботи в ЗДО у кризових умовах сьогодення. *Věda a perspektivy*. № 11(18). 2022. С. 190–203. <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/2944/2957>
15. Tetiana Kochubei, **Olha Melnykova**, Olha Svyrydiuk. Preventive pedagogical work on negative manifestations of preschool children's behaviour. *3RD international conference on history, theory and methodology of learning*. Kryvyi Rih, Ukraine. 16–17 May, 2022. Pp. 1–7. https://web.archive.org/web/20220712062626id_/https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/pdf/2022/12/shsconf_ichtml2022_02003.pdf
16. **Журавко Т. В.** Психологічна підтримка дітей під час війни. *Věda a perspektivy*. № 4(11). 2022. С. 177–187. <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/1426/1423>
17. **Кушнір В.** Результати експериментального дослідження формування управлінської компетентності майбутніх фахівців ЗДО. *Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín Věda a perspektivy* № 2(9) 2022. str. 272 С. 174-185 <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/issue/view/41>
18. **Попиченко С.С.** Дослідження впливу особистісно зорієнтованих технологій на підвищення навчальних досягнень учнів початкової школи. *Modern engineering and innovative technologies. international periodic scientific journal*. Issue 21. Part 3. 2022. Pp. 61–70. <https://www.moderntechno.de/index.php/meit/issue/view/meit21-03/meit21-03>

19. **Skrypnyk N.I.** Principles of organization of methodical work in preschool educational institutions in modern realities. *Scientific World Journal*. issue №11 Part 5. Svishtov, Bulgaria, 2022. P.69-75. <https://www.sworldjournal.com/index.php/swj/issue/view/swj11-05/swj11-05-066>.

20. **Skrypnyk N.** conceptual foundations of managerial activity in preschool educational (principles of organization of methodical work). *Polish journal of science* №56 (2022). Warszawa, Poland. P. 31-34. <https://mail.google.com/mail/u/0/?shva=1#inbox/FMfcgzGqRZZZIFJSDMKTfwJTpKjBwFTn?projector=1&messagePartId=0.1>

- у наукових виданнях України (категорія Б);

1. **Бегас Л. Д.** Поняття «обдарованість» та методи виявлення обдарованості і діагностики обдарованих дітей. *Наукові перспективи*. № 9 (27). 2022. С. 290–298. <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/2581/2587>

2. **Білан В.** До проблеми організації психолого-педагогічного супроводу дітей молодшого шкільного віку з розладами аутистичного спектру. *Acta Paedagogica Volyniensis*, № 1(1), С. 141–151. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/423>

3. **Голуб Н. П.** Психолого-педагогічні умови формування психогігієнічного середовища в закладах спеціальної освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2022. Вип. 52. Т. 1. С. 211–218. http://www.aphn-journal.in.ua/archive/52_2022/part_1/31.pdf

4. **Калиновська І.С.** Проблемне поле професійної підготовки майбутніх психологів до роботи у системі інклюзивної освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2022. №80, Т.1. С. 168-173. http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2022/80/part_1/32.pdf

5. **Калиновська І.С.** Стан підготовки майбутніх практичних психологів до роботи в умовах інклюзивної освіти. *Наукові перспективи (Naukovi perspektivi)*, 2022. Вип. №5 (23). С. 524-536. <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/1670>

6. **Калиновська І.С.** Теоретичні засади психокорекції дошкільників із порушеннями мовлення. *Acta Paedagogica Volyniensis*. 2022. Вип. 1. Т.1. С. 164–168. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/426/383>

7. **Калиновська І.С.** Функції професійної діяльності практичних психологів в умовах інклюзивної загальної середньої освіти. *Перспективи та інновації науки*, 2022. Вип. №2 (7). С. 870-879. <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/1153>

8. **Малишевська І. А.** Корекція психоемоційного стану дітей з інтелектуальними порушеннями. *Перспективи та інновації науки*. 2022. №10 (15). С.199–209. <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/2453>

9. **Slatvinska Anna** Analysis of conceptual and categorical apparatus Of rehabilitation teachers training to work In inclusive education. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2022. Вип 55. Т.3. С. 213-221. http://www.aphn-journal.in.ua/archive/55_2022/part_3/33.pdf

10. **Slatvinska Anna** Would-be rehabilitation teachers training to work in pupils' inclusive education at educational establishments. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2022. Вип 50, С. 392-399. http://www.aphn-journal.in.ua/archive/50_2022/62.pdf

11. **Цибулько А. О.** Особливості корекційно-розвиткової роботи логопеда з дітьми із вродженими незрощеннями губи та піднебіння. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2022. Т1, №1. С. 227–233. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/436>
12. **Цимбал-Слатвінська С.В., Бабій І.В.** Формування соціальної взаємодії засобами альтернативної та додаткової комунікації. *Інноваційна педагогіка*. Науковий журнал. Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. Видавничий дім «Гельветика». 2022. Вип. 43 (Том 2). С. 48-51. http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2022/43/part_2/9.pdf
13. **Чепка О. В.** Психолого-педагогічний супровід дітей з розладами аутичного спектра. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. Вип. 2. 2022. С. 209-220. <http://znp.udpu.edu.ua/article/view/262966>
14. **Черніченко Л. А.** Роль мистецтва як засобу естетичного виховання у процесі формування мовленнєвої діяльності. *Інноваційна педагогіка*. Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 47. С. 123-126 <http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2022/47/23.pdf>
15. **Черніченко Л.** Корекція мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку засобами логоритміки. *Acta Paedagogica Volynienses*. В. 1. Т. 1. С. 234–238. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/437/394>
16. **Іщенко Л. В.** Підготовка майбутніх педагогів до навчання математики старших дошкільників та молодших школярів. *Acta Paedagogica Volynienses*. Вип. 1. Т. 1. 2022. С. 73–78. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/410/369>
17. **Карнаух Л. П.** Теоретичний аналіз гендерної рівності в історії розвитку суспільства. *Наукові перспективи*. № 7(25). 2022. С. 428–436. <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/2100/2101>
18. **Мельникова О. М.** Вплив криз психовікового розвитку на виникнення негативної поведінки у дітей дошкільного віку. *Acta Paedagogica Volynienses*. Вип. 1. Т. 1. 2022. С. 92–98. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/413>
19. **Кочубей Т. Д., Мельникова О. М.** Формування соціокультурного освітнього середовища закладу дошкільної освіти в процесі здійснення превентивної педагогічної роботи. *Педагогічні науки: теорія та практика*. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», № 1 (41). 2022. С. 212–219. <http://journalsofznu.zp.ua/index.php/pedagogics/article/view/2817/2679>
20. **Авраменко О. О.** Патріотичне виховання студентської молоді як важливий компонент підготовки фахівців у закладах вищої освіти. *Наука і техніка сьогодні (Серія «Педагогіка»)*, № 5 (5). 2022. С. 236–247. <http://perspectives.pp.ua/index.php/nts/article/view/1607/1605>
21. **Трофайла Н. Д.** Самостійність та її значення для емоційної вихованості дітей. *Acta Paedagogica Volynienses*. Вип. 1. Т. 1. 2022. С. 136–140. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/421>
22. **Трофайла Н. Д.** Важливість використання ігрових методів під час вивчення іноземної мови в закладах дошкільної освіти. *«Перспективи та інновації науки»* (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 10 (15). 2022. С. 288–296. <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/2462/2465>
23. **Мельникова О. М.** Безпечний освітньо-виховний простір як середовище для здійснення превентивної роботи з дітьми в закладі дошкільної освіти. *Ввічливість. Humanitas*. 2. 2022. С. 31–37. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/view/629/575>
24. **Підлипняк І. Ю.** Підготовка майбутніх фахівців з дошкільної освіти до інноваційної діяльності. *Acta Paedagogica Volynienses*. (2). 2022. С. 30–36. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/546/498>

25. **Дука Т. М.** Фахова підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти на засадах міждисциплінарного підходу. *Acta Paedagogica Volyniensis*. (2). 2022. С. 16–23. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/544/496>
26. **Рябошанка О. В.** Соціальне забезпечення людей похилого віку: міжнародний досвід. *Ввічливість. Humanitas*. 1. 2022. С. 168–173. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/view/527/481>
27. **Кравчук Н. П.** Теоретико-методологічні аспекти розвитку творчого потенціалу обдарованих дошкільників у закладах дошкільної освіти. «*Наукові інновації та передові технології*» (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. № 1(3). 2022. С. 244–256. <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/900>
28. **Кравчук Н. П.** Забезпечення наступності між ЗДО і НУШ в умовах реформування освіти. *Перспективи та інновації науки*. (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») Випуск № 2(7). 2022. С. 89–100. <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/1083/1080>
29. **Трофіла Н. Д.** Емоційна культура вихователя: погляд на проблему. *Актуальні питання у сучасній науці* № 1(1) 2022. С. 429–439. <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/2148/2149>
30. **Журавко Т. В.** Робота з математично обдарованими дітьми старшого дошкільного віку: теоретичний аспект. *Acta Paedagogica Volyniensis*. Вип. 1. Т. 1. 2022. С. 56–60. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/407/366>
31. **Гаврилюк С. М.** Актуалізація професійного потенціалу майбутніх вихователів. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. Умань, 2021. Вип. 2 (24). С. 6-13. [https://doi.org/10.31499/2307-4914.2\(24\).2021.244168](https://doi.org/10.31499/2307-4914.2(24).2021.244168)
32. **Гаврилюк С.М.** Розвиток креативності дітей дошкільного віку як фактору активізації їх лідерських якостей. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. Умань, 2022. Вип. 1(7). С. 50-55. [https://doi.org/10.31499/2706-6258.1\(7\).2022.261088](https://doi.org/10.31499/2706-6258.1(7).2022.261088)
33. **Гарбар С.В.** Використання мультиплікаційних фільмів у формуванні природознавчої компетентності дітей молодшого шкільного віку. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. Випуск 1 (50). 2022. С.56-59. <http://dspace.udpu.edu.ua/mydspace>
34. **Гарбар С.В.** Критерії, показники та рівні вихованості культури поведінки дітей старшого дошкільного віку. *Наукові інновації та передові технології. Серія: Педагогіка*. Випуск 4 (6). 2022. С.35-49. <http://dspace.udpu.edu.ua/mydspace>
35. **Кушнір Валентина** Організаційні аспекти формування управлінської компетентності майбутніх фахівців ЗДО. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. № 1(7) (2022). С. 172-179 <http://ppsh.udpu.edu.ua/article/view/261224>
36. **Кривда В.** Самоосвіта вихователя у сучасному закладі дошкільної освіти. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. Вип. 2, 2022. С.54-61. <http://znp.udpu.edu.ua/article/view/262917>
37. **Попиченко С.С.** Психологічні особливості розвитку моральної сфери в дошкільному дитинстві. *Збірник наукових праць Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. Вип. 1(7), 2022. С. 138–147. <http://ppsh.udpu.edu.ua/article/view/261219>
38. **Скрипник Н.І.** Актуалізація розвитку професійних компетентностей та особистісних якостей вихователя-методиста закладу дошкільної освіти. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. Умань. Вип. 1(7), 2022. С. 62-68. <http://ppsh.udpu.edu.ua/article/view/261208>
39. **Степаненко О. К., Валентьева Т. І., Семчук Б. І.** Розвиток критичного мислення у дітей старшого дошкільного віку та молодших школярів. *Перспективи та інновації науки*.

2022. № 4(9). С. 297–309. (URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/download/1395/1392>)

40. Семчук Б. Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до використання медіатехнологій у психолого-педагогічних дослідженнях. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка «Педагогічні науки»*. 2022. № 1(108). С. 232 – 245. (URL: <http://pedagogy.visnyk.zu.edu.ua/article/view/258727>)

41. Бевзюк М.С. Особливості професійної діяльності вихователя в умовах інклюзивної освіти. *«Наукові інновації та передові технології» (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал*. 2022. № 6(8) 2022. С. 49–59. <http://perspectives.pp.ua/index.php/наука/article/view/1678/1676>

- в інших виданнях України.

– **Тези доповідей:**

- на міжнародних конференціях:
 - ❖ в межах України;

1. Чепка О. В. Гра як засіб терапевтичного впливу на особистість дитини з особливими освітніми потребами. *Сучасні практики навчання та розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах воєнного стану : зб. матер. Міжнародної наук.-прак. конф. (27 червня 2022 р.) / МОН України, Черкаський нац. ун-т імені Богдана Хмельницького. Черкаси, 2022.*

2. Іщенко Л. В. Проблема формування творчої індивідуальності старших дошкільників та молодших школярів. *Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Україна, 29-30 вересня 2022 року)* Редколегія: О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, В. Є. Кавецький, О. Я. Жизномірська, Т. В. Магера, Г. І. Герасимчук, Н. Б. Стрийвус – Тернопіль: СМП «Тайн». 2022. С. 148–150.

3. Рябошапка О. В. Моральне виховання молодших школярів в умовах Нової української школи. *Матеріали I міжнародної науково-практичної онлайн конференції «Концептуальні шляхи розвитку освіти та мистецтва: науково-методичний та практичний аспекти» / МОН України, Черкаська обласна рада, Управління освіти і науки Черкаської обласної військової адміністрації, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т.Г. Шевченка Черкаської обласної ради» ; [ред. кол.: Крамська З. М., Зайченко І.В., Любченко І. І. [та ін.]. – Умань : Візаві, 2022. С. 160–166.*

4. Журавко Т. В. Особливості формування просоціальної поведінки молодших школярів. *Modern research in world science. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. SPC "Sci-conf.com.ua". Lviv, Ukraine. 2022. Pp. 796–798.*

- ❖ за кордоном.

1. Карнаух Л. П. Аналіз професійних якостей педагога в поглядах Василя Сухомлинського. *International scientific innovations in human life. Proceedings of the 12th International scientific and practical conference*. Cognum Publishing House. Manchester, United Kingdom. 2022. Pp. 2438–442.

2. Авраменко О. О. Правові аспекти відповідальності за порушення академічної доброчесності в освітньому законодавстві. *Академічна доброчесність: виклики сучасності: збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 16.05.22 – 24.06.2022) / уклад. Ю. Главчева; Польсько-українська фундація «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці»; Духовна*

Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського; Фундація ADD. Варшава, 2022. С. 136–140.

3. **Авраменко О. О.** Особливості формування професійної компетентності майбутніх вихователів в закладах вищої освіти. *The XV International Scientific and Practical Conference «Multidisciplinary academic notes. Science research and practice»*. April 19 – 22. 2022. Madrid. Spain. PP. 404–406.

4. **Журавко Т. В.** Індивідуальний підхід в освітньому процесі соціальної дезадаптації старших дошкільників і молодших школярів. *Sectoral research XXI: characteristics and features: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the III International Scientific and Theoretical Conference*. Chicago (Vol. 3). April 22. 2022. P. 16–17.

- на всеукраїнських конференціях;

1. **Білан В. А.** Особливості взаємодії вчителя-дефектолога із сім'ями дошкільників з психофізичними порушеннями. *Сімейно-центровані практики: тенденції, проблеми та перспективи розвитку*: зб. матер. Всеукр. наук.-прак. конф. (20 жовт. 2022 р.) [голов. ред. Л. А. Черніченко]. Умань: Візаві, 2022. С. 12–15.

2. Боковня Я., **Черніченко Л.**, Новітні технології психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному навчальному просторі. *Сімейно-центровані практики: тенденції, проблеми та перспективи розвитку*: зб. матер. Всеукр. наук.-прак. конф. (20 жовт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Л. А. Черніченко]. Умань: Візаві, 2022. С. 15–17.

3. Буряк В., **Черніченко Л.** Особливості корекції розладів аутистичного спектру у дітей дошкільного віку. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик*. Умань: Візаві, 2022 р. С. 10–12.

4. **Голуб Н. П.**, Мельничук Г. С. Концептуальні засади технології групового навчання дітей в умовах інклюзії. *Сімейно-центровані практики: тенденції, проблеми та перспективи розвитку* : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Умань, 20 жовтня 2022 року). С. 56–57.

5. **Голуб Н. П.**, Морозюк Л. В. Проектна діяльність в інтегрованому курсі «Я досліджую світ». *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини* ; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань : Візаві, 2022. С. 91–93.

6. **Голуб Н. П.**, Силенко С. Г. Корекційно-розвиткове середовище як чинник стимулювання дослідницької діяльності дітей з особливими освітніми потребами. *Сімейно-центровані практики: тенденції, проблеми та перспективи розвитку* : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Умань, 20 жовтня 2022 року). С. 24–25.

7. **Голуб Н. П.**, Смілянець Л. В. Особливості корекційної роботи при порушеннях голосоутворення у дітей дошкільного віку. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини* ; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань : Візаві, 2022. С. 91–93.

8. Драчевська Д., **Черніченко Л.** Дистанційне навчання дітей з порушеннями слуху. *Сімейно-центровані практики: тенденції, проблеми та перспективи розвитку*: зб. матер. Всеукр. наук.-прак. конф. (20 жовт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Л. А. Черніченко]. Умань: Візаві, 2022. С. 28-31.

9. Кропивницька А., **Слатвінська А.** Використання конструктивних ігор для розвитку дрібної моторики рук дітей з мовленнєвими порушеннями. *Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сімейно-центровані практики: тенденції, проблеми та перспективи розвитку»*, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань: Візаві, 2022. С. 47–50.

10. **Малишевська І. А.** Професійна компетентність вчителя початкової школи в умовах інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами. *Тенденції сучасної підготовки майбутніх учителів початкової школи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Умань, 6-7 жовт. 2022 р.). Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. С. 97–100.
11. **Малишевська І. А.** Стратегічні напрями розвитку інклюзивної освіти в Україні. **Я. А. Коменський – фундатор наукової педагогіки (з нагоди 430-річчя від дня народження видатного педагога)** : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Умань, 10-11 лист. 2022 р.). Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. С. 110–113.
12. Муржак Р., **Черніченко Л.** Характеристика рівня сформованості толерантного ставлення до дітей раннього віку з ооп у старших дошкільників. *Сімейно-центровані практики: тенденції, проблеми та перспективи розвитку*: зб. матер. Всеукр. наук.-прак. конф. (20 жовт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Л. А. Черніченко]. Умань: Візаві, 2022. С. 65-67.
13. Нагорна І., **Черніченко Л.** Особливості процесу формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей з порушенням слуху. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик*. Умань: Візаві, 2022 р. С. 55–57.
14. Нагорська М., **Слатвінська А.** Використання технологій адаптивного фізичного виховання у роботі з дітьми, які мають порушення слуху. *Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сімейно-центровані практики: тенденції, проблеми та перспективи розвитку»*, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань: Візаві, 2022. С. 77–79.
15. Позиченюк В., **Черніченко Л.** Логопедична робота з корекції порушень голосу у дітей з церебральним паралічем. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик*. Умань: Візаві, 2022 р. С. 62–64.
16. Савчук О., **Черніченко Л.** Формування комунікативних навичок у дітей з розладами аутистичного спектру. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик*. Умань: Візаві, 2022 р. С. 73 –75.
17. Сергієць А., **Черніченко Л.** Інклюзивна освіта – важливий чинник забезпечення рівного доступу дітей до освіти. *Всеукр. наук.-прак. конф.* (20 жовт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Л. А. Черніченко]. Умань: Візаві, 2022. С. 84–87.
18. Стрелкова Є., **Черніченко Л.** Формування лексико-семантичного уявлення про слово в учнів початкових класів з недорозвиненням мовлення. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик*. Умань: Візаві, 2022 р. С. 96–98.
19. **Чепка О. В.**, Атаманенко Л. М. Психолого-педагогічний супровід формування особистості дітей старшого дошкільного віку із затримкою психічного розвитку. *Сімейно-центровані практики : тенденції, проблеми та перспективи розвитку* : зб. матер. Всеукр. наук.-прак. конф. (20 жовт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред. Л. А. Черніченко]. Умань : Візаві, 2022. С. 6–8.
20. **Чепка О. В.**, Василенко О. О. Формування готовності до обчислювальної діяльності дітей з загальним недорозвитком мовлення. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик* / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань : Візаві, 2022 р. С. 12–14.
21. **Чепка О. В.**, Марущак О. П. Шляхи активізації пізнавальної діяльності дітей старшого дошкільного віку з важкими мовленнєвими порушеннями. *Сімейно-центровані практики : тенденції, проблеми та перспективи розвитку* : зб. матер. Всеукр. наук.-прак. конф. (20 жовт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред. Л. А. Черніченко]. Умань : Візаві, 2022. С. 45–48.

22. **Чепка О. В.,** Мельник О. О. Шляхи гармонізації психоемоційного стану особистості дитини з загальним недорозвитком мовлення. *Сімейно-центровані практики : тенденції, проблеми та перспективи розвитку* : зб. матер. Всеукр. наук.-прак. конф. (20 жовт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред. Л. А. Черніченко]. Умань : Візаві, 2022. С. 57–59.
23. **Чепка О. В.,** Мусатова О. Корекційно-логопедичний супровід дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик* / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань : Візаві, 2022 р. С. 52–54.
24. **Чепка О. В.,** Плошниця В. М. Особливості організації навчально-виховної роботи з дітьми молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами. *Сімейно-центровані практики : тенденції, проблеми та перспективи розвитку* : зб. матер. Всеукр. наук.-прак. конф. (20 жовт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред. Л. А. Черніченко]. Умань : Візаві, 2022. С. 76–79.
25. **Чепка О. В.,** Шевчук А. Умови організації навчальної діяльності дітей старшого дошкільного віку з особливими освітніми потребами. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик* / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань : Візаві, 2022 р. С. 118–120.
26. Шаманська Г., **Черніченко Л.** Використання арт-терапевтичних практик у роботі логопеда з дітьми із синдромом дауна. *Всеукр. наук.-прак. конф.* (20 жовт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Л. А. Черніченко]. Умань: Візаві, 2022. С. 98-101.
27. **Іщенко Л. В.** Педагогічний супровід формування творчої особистості старших дошкільників у колективі однолітків. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 58–62.
28. **Карнаух Л. П.** Проблема соціалізації дошкільників в умовах трансформації суспільства. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 66–68.
29. **Андрющенко Т. К.** Педагогіка партнерства О. А. Захаренка в проєкції нової української школи. *Зб. матеріалів всеукр. марафону педагогічних ідей О. А. Захаренка*, ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2 лютого 2022 р. Черкаси. 2022. С. 18–23.
30. **Андрющенко Т. К.** Технологія «Дизайн-мислення» для підвищення кваліфікації фахівців дошкільної освіти. *Зб. матеріалів конференції «Освітній процес в закладах дошкільної освіти в умовах воєнного стану: теорія, практика, інновації»*, 16 червня 2022 р. [За ред. О. Рейпольської, О. Брежнєвої, І. Луценко, В. Рагозіної, С. Васильєвої]. Київ. 2022. С. 96–100.
31. Захаренко О., **Авраменко О. О.** Батьківсько-вихователська взаємодія як чинник патріотичного виховання дітей старшого дошкільного віку. *Наука. Освіта. Молодь : матеріали XV Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців* (Умань, 25 травня 2022 р.) : у 2-х ч. / за ред. О. І. Безлюдного. Умань : Візаві, 2022. Ч. 1. С. 131–133.
32. Яременко О., **Авраменко О. О.** Особливості розвитку мовлення дітей в умовах закладу дошкільної освіти. *Наука. Освіта. Молодь : матеріали XV Всеукр. наук. конф.*

студентів та молодих науковців (Умань, 25 травня 2022 р.) : у 2-х ч. / за ред. О. І. Безлюдного. Умань : Візаві, 2022. Ч. 2. С. 230–232.

33. **Авраменко О. О.** Формування стресостійкості дітей дошкільного віку в умовах ЗДО. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 6–10.

34. **Андрющенко Т. К.** Особистісний вектор інноваційної культури вихователя закладу дошкільної освіти. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 11–16.

35. **Беліков І. М., Підлипняк І. Ю.** Вплив кольорів на розвиток творчої уяви дітей старшого дошкільного віку. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 17–21.

36. **Бутенко О. Г.** Структура сформованості гендерних відносин у дітей старшого дошкільного віку. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 25–27.

37. **Дука Т. М.** Художня література як засіб формування моральних цінностей у дітей дошкільного віку. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 45–49.

38. **Кравчук Н. П.** Співпраця ЗДО та сім'ї з питань оздоровлення дітей. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 75–78.

39. **Мельникова О. М.,** Вовнянко Н. В. Напрямки психолого-педагогічної діяльності щодо оптимізації процесу успішної адаптації дітей раннього віку до умов ЗДО. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 94–98.

40. **Мельникова О. М.,** Гриценко Т. М. Активізація мовленнєвої та пізнавальної активності дітей дошкільного віку у контексті використання Lego-технологій в закладі дошкільної освіти. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань,

24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 99–103.

41. **Мельникова О. М.**, Уманчик Л. М. Творче використання педагогічних ідей В. Сухомлинського щодо проблем розвитку дитинства. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 104–108.

42. **Мельникова О. М.**, Флорінська Н. Г. Ейдетика як один із сучасних методів розвитку психічних процесів і пізнавальних здібностей старших дошкільників. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 109–113.

43. Пархомук В. В., **Трофаїла Н. Д.** Сучасні психологічні та психолінгвістичні розвідки еволюції розповідного мовлення дітей дошкільного віку. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 114–117.

44. Підлубняк О. О., **Трофаїла Н. Д.** Добррозичливість як запорука морального зростання особистості. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 118–122.

45. **Рябошапка О. В.** Виховання у старших дошкільників поважного ставлення до людей похилого віку в умовах співпраці родини та закладу дошкільної освіти. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 127–132.

46. **Трофаїла Н. Д.** Сім'я як простір емоційного виховання дошкільника. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 142–145.

47. **Журавко Т. В.** Психолого-педагогічні основи обдарованості дошкільників. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві. 2022. С. 50–54.

48. **Кушнір В.** Адаптація українських дітей тимчасових емігрантів до нових умов життя в Польщі: соціокультурний аспект / Всеукраїнська науково-практична конференція «Практико-орієнтований підхід до розвитку педагогічної та психологічної освіти в міждисциплінарному дискурсі» 13 жовтня 2022 року (Миколаїв) <http://mdu.edu.ua/?p=46552>

49. **Гаврилюк С.** Розвиток лідерських якостей дітей дошкільного віку засобами творчої діяльності. *Професійна підготовка майбутніх фахівців закладів дошкільної освіти до педагогічної творчості в контексті тенденцій розвитку освіти*: зб. наук. праць за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 18 лист. 2022 р.). / [голов. ред. Гаврилюк С. М. ; відп. за вип. Скрипник Н.І. Умань : Візаві, 2022. С. 33-37.

50. **Гарбар С.В.** Формування культури поведінки майбутніх вихователів – актуальна проблема сьогодення. Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі. IV Всеукраїнська (з міжнародною участю) науково-практична конференція молодих учених (м. Харків, 11-12 травня 2022 року) / [упор.: Пономарьова Н. О., Олефіренко Н. В., Андрієвська В. М.]. Харків, 2022. С. 240–243. https://drive.google.com/file/d/1Ti_HcHusp6q9YXNL4v_RVI2cgGyBIIav/view

51. **Гарбар С.В.** Використання мультиплікаційних фільмів як засіб розвитку особистості дитини старшого дошкільного віку. НАУКА.ОСВІТА. МОЛОДЬ: матеріали XV Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців (Умань, 25 травня 2022 р.): у 2-х ч. / за ред. О. І. Безлюдного. Умань: Візаві, 2022. Ч. 1. С.94-97.

52. **Гарбар С.В.** Сучасний підхід до підготовки фахівців дошкільної освіти. XIII Всеукраїнська науково-практична онлайн конференція: Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика (Умань, 24 листопада 2022 р.). *Подано до друку*

53. **Гарбар С.В.** Готовність майбутніх вихователів до виховання культури поведінки у дітей дошкільного віку як результат фахової підготовки. *Професійна підготовка майбутніх фахівців закладів дошкільної освіти до педагогічної творчості в контексті тенденцій розвитку освіти*: зб. наук. праць за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 18 лист. 2022 р.). / [голов. ред. Гаврилюк С. М. ; відп. за вип. Скрипник Н.І. Умань : Візаві, 2022. С. 37-41.

54. **Гарбар С.В.** Педагогічні умови виховання культури поведінки у дітей дошкільного віку. Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві, 2022. С. 37–42.

55. **Залізник А.** Компетентність як складова процесу професійної підготовки майбутніх вихователів до педагогічної творчості. *Професійна підготовка майбутніх фахівців закладів дошкільної освіти до педагогічної творчості в контексті тенденцій розвитку освіти*: зб. наук. праць за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 18 лист. 2022 р.). / [голов. ред. Гаврилюк С. М. ; відп. за вип. Скрипник Н.І. Умань : Візаві, 2022. С. 51-55.

56. **Попиченко С.С., Дяченко О.** Особливості розвитку дослідницької діяльності дітей дошкільного віку. Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві, 2022. С. 123–127.

57. **Попиченко С. С., Бурлик Д. Є.** Психологічні особливості розвитку довільної поведінки дітей дошкільного віку. *Професійна підготовка майбутніх фахівців закладів дошкільної освіти до педагогічної творчості в контексті тенденцій розвитку освіти*: зб. наук.

праць за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 18 лист. 2022 р.). / [голов. ред. Гаврилюк С. М. ; відп. за вип. Скрипник Н.І. Умань : Візаві, 2022. С. 21-25.

58. **Попиченко С.С.**, Гнатишена Л. І. Розвиток пізнавальних процесів дошкільників у контексті забезпечення психологічної готовності до шкільного учіння. *Професійна підготовка майбутніх фахівців закладів дошкільної освіти до педагогічної творчості в контексті тенденцій розвитку освіти*: зб. наук. праць за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 18 лист. 2022 р.). / [голов. ред. Гаврилюк С. М. ; відп. за вип. Скрипник Н.І. Умань : Візаві, 2022. С. 65-69.

59. **Скрипник Н.** Роль мистецтва у формуванні співчуття дошкільників до оточуючих. *Професійна підготовка майбутніх фахівців закладів дошкільної освіти до педагогічної творчості в контексті тенденцій розвитку освіти*: зб. наук. праць за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 18 лист. 2022 р.). / [голов. ред. Гаврилюк С. М. ; відп. за вип. Скрипник Н.І. Умань : Візаві, 2022. С. 69-74

60. **Скрипник Н.** Морально-етичний вплив музики на формування особистості дошкільників. Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 24 лист. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Іщенко Л. В., Карнаух Л. П. ; редкол.: Авраменко О. О., Рябошапка О. В., Трофаїла Н. Д. [та ін.]. – Умань : Візаві, 2022. С. 133–136.

61. **Бевзюк М.С.** Основні аспекти організації психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП. *Сімейно-центровані практики: тенденції, проблеми та перспективи розвитку*: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (20 жовт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред. Л. А. Черніченко]. – Умань: Візаві, 2022. С. 8 – 12.

62. Буріма Л., **Бевзюк М.** Особливості роботи асистента вчителя в класі з інклюзивною формою навчання. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик*. Умань: Візаві, 2022 р. С. 128–130.

63. Сановська А., **Бевзюк М.** До проблеми готовності вихователів і батьків дітей з особливими освітніми потребами до взаємодії в умовах інклюзивної освіти. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик*. Умань: Візаві, 2022 р. С. 77– 80.

64. Сорокіна О., **Бевзюк М.** До проблеми соціально-педагогічного супроводу родин розумово відсталих дітей. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик*. Умань: Візаві, 2022 р. С. 93–96.

65. Хоменко Н., **Бевзюк М.** Інклюзивна освіта як одна з умов соціальної адаптації дітей з особливими освітніми потребами. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик*. Умань: Візаві, 2022 р. С. 132–133.

66. Щербина О., **Бевзюк М.** До проблеми психолого-педагогічного супроводу сім'ї в умовах освітньої інклюзії. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик*. Умань: Візаві, 2022 р. С. 125–128.

67. Донкоглова Н., **Авраменко О. О.** Особливості корекції пізнавальної сфери дітей дошкільного віку із порушенням зору. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини*; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань : Візаві, 2022 р. С. 32–34.

68. Чорна А., **Дука Т. М.** Готовність майбутніх вихователів до формування доброзичливості в дітей старшого дошкільного віку. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини*; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань : Візаві, 2022 р. С. 110–112.

69. Швець С., **Дука Т. М.** Застосування засобів народної фізичної культури в організаційних формах фізичного виховання дошкільників. *Вісник Освітньо-наукового центру*

сімейно-центрованих практик / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань : Візаві, 2022 р. С. 115–118.

70. Сірченко А., **Підлипняк І. Ю.** Взаємодія закладу дошкільної освіти із сім'єю в полікультурному вихованні дошкільників. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик* / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань : Візаві, 2022 р. С. 85–87.

71. Слободяник Н., **Підлипняк І. Ю.** Дослідження рухової активності дитини дошкільного віку як чинника її психічного благополуччя. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик* / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань : Візаві, 2022 р. С. 87–90.

72. Харпатіна Є., **Підлипняк І. Ю.** Особливості формування навичок просторового орієнтування в старших дошкільників із порушенням зору. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик* / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань : Візаві, 2022 р. С. 107–110.

73. Андрух З., **Трофаїла Н. Д.** Генезис поняття «інклюзивна освіта». *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик* / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань : Візаві, 2022 р. С. 7–10.

74. Даценко І., **Трофаїла Н. Д.** Гіперактивність як предмет психолого-педагогічного дослідження. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик* / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань : Візаві, 2022 р. С. 28–31.

75. Тищенко А., **Трофаїла Н. Д.** Самостійність як інтегральна характеристика активності дитини. *Вісник Освітньо-наукового центру сімейно-центрованих практик* / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. Черніченко Л. А.]. Умань : Візаві, 2022 р. С. 98–102.

- на регіональних конференціях.

4.2. Кількість цитувань у виданнях, що входять до наукометричної бази даних Scopus.

База даних	Кількість цитувань	Індекс Хірша
Scopus		
Бабій І. В.	16	3
Голуб Н. П.	3	3
Лемещук М. А.	3	1
Цимбал-Слатвінська С. В.	8	2
Трофаїла Н. Д.	9	1
Всього:	39	10

- 4.3. Кількість цитувань у виданнях, що входять до наукометричної бази даних Web of Science

База даних	Кількість цитувань	Індекс Хірша
Web of Science		
Бабій І. В.	24	2
Калиновська І. С.	58	1
Слатвінська А. А.	1	1
Цимбал-Слатвінська С. В.	0	1

Підлипняк І. Ю.	69	2
Бутенко О. Г.	1	1
Дука Т. М.	69	2
Рябошапка О. В.	2	1
Гаврилук С. М.	1	0
Всього:	225	11

- 4.4. Кількість цитувань у виданнях, що входять до наукометричної бази даних для соціо-гуманітарних наук Copernicus.
- 4.5. Кількість цитувань в Google Академії (порівняти звітний рік з попереднім)

База даних	Кількість цитувань		Індекс Хірша
	2021	2022	
Google Академії	698	227	43

V. Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, молодих учених *(коротко описати діяльність Ради молодих учених тощо - до 7 рядків)*

За звітний період (2022 р.) молоді науковці факультету дошкільної та спеціальної освіти взяли участь в організації та проведенні конференцій, семінарів на інших заходів. Рада молодих науковців ФДСО стала невід'ємним і дієвим учасником реалізації програми наукових досліджень, суб'єктом забезпечення високого іміджу кафедр, факультету та університету, осередком зростання кандидатів та докторів наук. У 2022 році молоді науковці працювали над дослідженням кафедральних тем.

Молодих учених на факультеті – 9 (Семчук Б.І., Гарбар С.В., Найдюк І.С., Журавко Т. В., Лемещук М. А., Слатвінська А. А., Калиновська І. С., Черніченко Л. А., Хрипун Д. М.)

Здобутки молодих учених.

Семчук Б.І. Упродовж звітнього періоду працював над темою: «Підготовка майбутніх вихователів до використання комп'ютерних технологій в ЗДО», що є складовою загально-кафедральної теми. а також було опубліковано 2 статті у фаховому збірнику (категорія Б), 1 стаття у виданні, яке включене до міжнародної наукометричної бази даних Web of Science.

Гарбар С.В. Підготовлено, скоординовано та перезатверджено на Вченій раді Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини тему до наукового дослідження «Виховання культури поведінки дітей старшого дошкільного віку засобами дитячої мультиплікації» (науковий керівник – Кушнір Валентина Миколаївна). Розпочато навчання здобувачем поза аспірантурою. Виконання наукових досліджень – з'ясовано стан дослідженості проблеми виховання культури поведінки дітей старшого дошкільного віку, особливості використання дитячої мультиплікації як засобу культури поведінки, уточнено ключові поняття дослідження; визначено компоненти, критерії, показники та охарактеризовано рівні сформованості культури поведінки дітей старшого дошкільного віку; обґрунтовано педагогічні умови виховання культури поведінки дітей старшого дошкільного віку засобами дитячої мультиплікації. На даному етапі відбувається вивчення психолого-педагогічної літератури з досліджуваної проблеми. Визначається база дослідження. За звітний період опубліковано 5 фахові статтей та низка тез з досліджуваної проблеми.

Викладач **Найдюк І.С.** Впродовж звітнього періоду було досліджено проблему: «STREAM-технології як інноваційний підхід до вирішення завдань сучасної дошкільної освіти», що є складовою загально-кафедральної теми. Результати дослідження були представлені на конференціях різного рівня.

Журавко Т. В. з 01 квітня 2022 по 29 квітня 2022 р. пройшла стажування у Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини на кафедрі педагогіки та освітнього менеджменту на тему «Інноваційні технології у професійній діяльності викладача», реєстраційний номер ПК № 02125639/000861-22 від 29.04.2022 (180 год.). З 14 листопада 2022 по 21 листопада 2022 р. пройшла стажування у Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку, IESF Міжнародна фундація науковців та освітян на тему «Неформальна освіта у підготовці фахівців гуманітарних спеціальностей: Досвід країн Європейського союзу та України», реєстраційний номер 10800/2022 від 21.11.2022 (45 год.) Польща. Брала участь у 4 Міжнародних конференціях, 4 Всеукраїнських, 4 регіональних семінарах.

Лемещук М. А. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти. У рамках кафедральної теми досліджувала проблему «Шляхи реалізації особистості дитини із системними порушеннями мовлення». У рамках дослідження взяла участь у 4 всеукраїнських, 1 регіональній науково-практичній конференції, 5 науково-методичних семінарах. Вийшла друком 1 стаття у накометричній базі Web of Science, подано до друку 1 статтю категорії «Б». Пройшла наукове стажування «EUROPEAN EDUCATION AREA: TRADITIONS, REALITY, PERSPECTIVES» (12.12.2021 – 22.02.2022 у European Academy of Education (Leusden, Netherlands) в обсязі 120 годин.

Хрипун Д. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти. У рамках кафедральної теми досліджувала проблему «Розвиток вітчизняної сурдопедагогічної науки». У рамках дослідження видала 1 статтю у виданні, яке входить до наукометричних баз даних WOS, вийшла друком стаття у закордонному виданні. Тези доповідей вітчизняних конференціях – 4. Взяла участь у 5 всеукраїнських, 3 науково-методичних семінарах. Виконувала обов'язки голови Ради молодих науковців факультету дошкільної та спеціальної освіти. Пройшла наукове стажування «Фандрейзинг та організація проектної діяльності в закладах освіти: європейський досвід» у Department of Polish-Ukrainian Studies of Jagiellonian University in Krakow у період 12.02.2022р. – 20.03.2022р. в обсязі 180 годин.

Калиновська І. С. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти. У рамках кафедральної теми досліджувала проблему «Підготовка майбутніх практичних психологів до роботи в умовах інклюзивного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів». У рамках дослідження видала 4 статті у фахових виданнях України (категорія Б). Участь у всеукраїнських конференціях – 2. Участь у науково-практичних семінарах – 5.

Черніченко Л. А. – доктор філософії, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти. Працювала над темою: «Психолого-педагогічний супровід дитини з мовленнєвими порушеннями в освітній інклюзії». У рамках дослідження видано 1 навчально-методичний посібник, 2 статті у фаховому виданні України (категорія Б), 1 статтю у закордонному виданні. Тези доповідей на вітчизняних конференціях – 12.

Слатвінська А. А. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти. Працювала над темою: «Корекційно-розвиткова робота з дітьми з ДЦП». Вийшли друком: 2 фахових статті (категорія Б). Тези доповідей на вітчизняних конференціях – 3. Участь у всеукраїнських конференціях – 4. Участь у науково-практичних семінарах – 7. Пройшла наукове стажування «EUROPEAN EDUCATION AREA: TRADITIONS, REALITY, PERSPECTIVES» (12.12.2021 – 22.02.2022 у European Academy of Education (Leusden, Netherlands) в обсязі 120 годин.

Окремі статистичні дані навести **відповідно до таблиці та побудувати діаграму:**

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях	Кількість молодих учених,	Кількість молодих учених, які залишаються у закладі вищої освіти або науковій установі після закінчення аспірантури
2022	232	9	9

Зазначити внутрішні стимулюючі заходи та відзнаки (до 5 рядків).

На факультеті дошкільної та спеціальної освіти діє система стимулюючих та заохочуючих заходів, спрямованих на покращення роботи здобувачів вищої освіти та молодих науковців: нагородження похвальними листами, грамотами до Дня дошкільника, Дня логопеда, Дня студента, Днів науки в Уманському державному педагогічному університеті.

VI. Наукові підрозділи (лабораторії, центри тощо за науковими напрямками, зазначеними у розділі II), їх напрями діяльності, робота з замовниками (зазначити назву підрозділу, стисло описати його діяльність та результативність роботи - до 30 рядків).

Звіт науково-дослідної лабораторії інклюзивної педагогіки за 2022 рік

Керівник науково-дослідної лабораторії інклюзивної педагогіки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Малишевська Ірина Анатоліївна.

Наукова робота лабораторії спрямована на розв'язання актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти, забезпечення ефективної підготовки та перепідготовки психолого-педагогічних фахівців до професійної діяльності в умовах інклюзивного освітнього простору. Досягнення якісних результатів відбувається в рамках наукової теми: «Теоретико-методологічні засади розвитку спеціальної та інклюзивної освіти» (№ 0116U000114).

За звітний період науковці лабораторії інклюзивної педагогіки: організували та провели Коуч-тренінг «Методичний супровід процесу реалізації освітніх програм» спеціальності 016 Спеціальна освіта у відповідності до нормативно-правових положень, що стосуються порядку організації інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах дошкільної, загальної середньої освіти (до тренінгу були залучені гаранті освітніх програм, члени проєктних груп, викладачі кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, стейкхолдери, представники студентства (18 січня 2022 р.); організували та провели круглий стіл присвячений спільному обговоренню асистентами вчителів інклюзивних класів міста Умані, Уманського району та прилеглих йому регіонів ключових змін в організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти (18 лютого 2022 р.); провели засідання членів лабораторії з метою обговорення результатів наукових розвідок з проблемних питань впровадження інклюзивного навчання в Україні у воєнний час (15 червня 2022); взяли участь у Міжнародному науково-практичному симпозиумі «Освіта, наука та культура України в світі: мобільність, глобалізація, інклюзія» (Україна, Міжнародний інститут інклюзії 23-24 серпня 2022 р.); взяли участь у II науково-практичній конференції Української академії дитячої інвалідності «Медико-соціальна реабілітація дітей з обмеженнями життєдіяльності» (21-22 вересня 2022 р.); організували та провели зустріч-консультацію з педагогічними працівниками закладів дошкільної, загальної середньої освіти з метою вирішення актуальних проблем впровадження інклюзивного навчання в умовах воєнного стану (06 жовтня 2022 р.); організували та провели круглий стіл «Результати наукових розвідок з проблемних питань розвитку спеціальної освіти в Україні» (14 листопада 2022 р.).

Членами лабораторії за звітний період видано статті у наукових виданнях, які індексуються у наукометричній базі даних Web of science – 3, статті у закордонних виданнях –

1; статті у фахових виданнях України (категорія Б) – 5; тези на всеукраїнських конференціях – 10; навчальних посібників – 1.

Освітньо-науковий Центр сімейно-центрованих практик

Центр функціонує з 1 вересня 2021 року на базі факультету дошкільної та спеціальної освіти, керівником центру є доктор філософії Черніченко Людмила Анатоліївна.

Метою Центру є поширення цінностей інклюзивної освіти в академічному середовищі, формування інклюзивної компетентності фахівців у процесі їхньої професійно-педагогічної роботи; реалізація ключових ідей освітньо-професійних програм спеціальності 016 Спеціальна освіта, забезпечення соціальної та психолого-педагогічної підтримки сім'ям, які виховують дітей з/без особливих освітніх потреб.

Відповідно до річного плану діяльності в **Освітньо-науковому Центрі сімейно-центрованих практик** було проведено такі заходи:

- Всеукраїнська науково-практична конференція «Сімейно-центровані практики: тенденції, проблеми та перспективи розвитку» з міжнародною участю.
- Лекція-бесіда «Вчимося слухати серцем», перегляд художнього фільму «CODA: дитина глухих батьків». Регіональний навчально-методичний семінар «Особливості навчання та виховання дітей з порушеннями слуху: історія та сучасність».
- V Регіональний науково-методичний семінар «Нетрадиційні методи терапії в логопедичній роботі»
- Коуч-тренінг «Практична спрямованість підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта»
- Участь членів Центру в семінарі-практикумі

Публікації членів Центру за 2022 р.: посібники – 1, статті у наукових виданнях України (категорія Б) – 5, тези доповідей – 10.

У Центрі постійно надається консультативна підтримка сім'ям дітей з особливими освітніми потребами, фахова допомога педагогам та студентам.

А також проводиться ознайомлення педагогічних працівників з новими нормативними документами в галузі раннього втручання та створюються навчальні проєкти та залучення до них науково-педагогічних працівників та студентів факультету.

Науково-дослідна лабораторія «Дошкільна освіта: історія, перспективи розвитку в XXI столітті»

Науковий керівник лабораторії – Іщенко Людмила Валентинівна – доктор пед. наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки розвитку дитини.

В межах реалізації стратегічних завдань науково-дослідної лабораторії «Дошкільна освіта: історія, перспективи розвитку в XXI столітті» члени лабораторії виконують наукові дослідження «Теоретико-методичні засади гендерної соціалізації старших дошкільників у взаємодії сім'ї та дошкільного навчального закладу» (Карнаух Л. П.); «Підготовка майбутніх вихователів до емоційного розвитку дітей дошкільного віку» (Трофаїла Н. Д.); «Підготовка студентів до гендерного виховання дітей старшого дошкільного віку» (Бутенко О. Г.); «Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до формування доброзичливих взаємин між учасниками освітнього процесу» (Скрипник Н. І.). «Теорія і практика превентивної педагогічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку в закладах дошкільної освіти» (Мельникова О. М.).

Протягом 2022 н. р. проводилися науково-методичні семінари серед яких:

Всеукраїнська науково-практична конференція: «Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах закладу дошкільної освіти і сім'ї» (24.11.2022 р.),

Регіональні науково-практичні семінари: «Теоретико-методичні засади розвитку творчого потенціалу обдарованих дітей» (21.04.2022 р.), «Гендерна соціалізація особистості в умовах трансформації українського суспільства» (19.05.2022 р.), Другий щорічний круглий стіл «Підвищення кваліфікації фахівців дошкільної та спеціальної освіти – ключове завдання у побудові власної траєкторії професійного розвитку» (17.02.2022 р.).

Члени лабораторії щорічно видрукують свої наукові доробки у Віснику наукової лабораторії «Дошкільна освіта: історія, перспективи розвитку у XXI ст.», а також готують студентів до публікацій у збірнику всеукраїнської студентської конференції «Особливості організації життєдіяльності дитини у сучасному дошкільлі».

Протягом 2022 року члени лабораторії презентували свої результати дослідження, що відображено у 7 статтях, що входить до науково-метричної бази даних (Web of Science, Scopus).

Науково-методичний центр психологічного та дидактичного супроводу Нової української школи

Науковий керівник центру – Рябошапка Ольга Володимирівна – кандидат пед. наук, старший викладач кафедри психології та педагогіки розвитку дитини.

Метою центру є проведення ґрунтовних досліджень у галузях дошкільної і початкової освіти та підготовки майбутніх вихователів ЗДО і вчителів початкової школи; організація науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів, тренерів для обміну досвідом педагогів закладів усіх рівнів; координація наукової праці здобувачів вищої освіти.

Відповідно до річного плану діяльності в Науково-методичному центрі психологічного та дидактичного супроводу Нової української школи було проведено: регіональний науково-практичний семінар: «Забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти в контексті підготовки до навчання в Новій українській школі» (18.02.2022 р.), круглий стіл: «Особливості організації освітнього середовища за концепцією Нової української школи» (01.12.2022 р.), на яких обговорено нормативно-правове забезпечення освітнього процесу ЗЗСО I ступеня, шляхи реалізації основних засад Державного стандарту початкової освіти, принципи побудови, наступності та перспективності дошкільної та початкової освіти. На базі Центру проводилися 30 год. курси підвищення кваліфікації зі спеціальності 012 Дошкільна освіта з 21.11-25.11.2022 на тему: Інноваційні технології НУШ у роботі з дошкільниками, з 28.11-02.12.2022 на тему: Технології STEAM-освіти у підготовці дошкільників до навчання в НУШ.

В межах роботи Центру скоординовано тему докторської дисертаційної роботи Рябошапки О. В. «Теорія і практика розвитку емоційної культури у майбутніх вчителів початкової школи у процесі професійної підготовки».

Продовжується робота над розробкою навчального посібника з дисципліни «Наступність та перспективність у роботі з дошкільниками та молодшими школярами». На базі Центру проводиться обговорення здобувачами вищої освіти результатів дослідження в контексті підготовки до написання випускних кваліфікаційних робіт з питань забезпечення освітнього процесу початкової школи. Члени Центру брали участь у вебінарі «Технологія мікронавчання для синхронних та асинхронних уроків». Члени Центру щорічно видрукують свої наукові доробки у Віснику науково-методичного центру психологічного та дидактичного супроводу.

Науково-дослідна лабораторія «В.О. Сухомлинський і школа XXI століття»

Працює під егідою Національної академії педагогічних наук України (договір від 07.10.1996 р), керівником якої з 2019 року є доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти Кушнір В.М.

Продовжується робота над дослідженнями педагогічної спадщини

В.О. Сухомлинського та впровадження ідей педагога в освітній процес.

За звітний період:

підготовлено матеріали до колективної монографії з проблем підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти;

здійснюється керівництво написанням магістерських кваліфікаційних робіт;

у літній період співпрацювали з Fundacja Jeden Uniwersytet (Познань, Польща), зокрема проф. Кушнір В.М. провела 7 занять з різними віковими категоріями дітей в Rókolonia Kindernalia для польських та українських дітей. (інформація на сайті: <https://fdo.udpu.edu.ua/spivpratsya-z-fundacja-jeden-universytet/>) та займалася волонтерською діяльністю при Caritasie Archidiecezji Poznańskiej (Познань, Польща) у рамках акції Допомога українцям (наявний договір про співпрацю);

членами лабораторії надруковано 1 статтю проіндексовану в Web of Science, 5 статей у міжнародні видання та 6 статей в збірниках категорії Б.

На базі лабораторії проведено Всеукр. наук.-практ. конф. «Професійна підготовка майбутніх фахівців закладів дошкільної освіти до педагогічної творчості в контексті тенденцій розвитку освіти» (м. Умань, 18 лист. 2022 р.) та видано збірник тез за матеріал конференції.

Центр цифрової педагогіки у дошкільній та спеціальній освіті

Під керівництвом доктор педагогічних наук, професора Семчук С.І.

Мета діяльності Центру цифрової педагогіки дошкільної та спеціальної освіти – модернізація та інтенсифікація професійної підготовки педагогічних кадрів, в основу якої мають закладатися інформаційно-комунікаційні технології, які сприяють формуванню педагога-дослідника в сфері дошкільної та спеціальної освіти.

За 2022 рік центром Цифрової педагогіки у дошкільній та спеціальній освіті підведено підсумки наукової діяльності, яка спрямовувалась за наступними основними напрямками: експлуатація та розвиток інформаційних систем, підтримка і розвиток цифрових технологій, інформаційно-технічне забезпечення освітнього процесу в ЗДО.

Серед основних досягнень 2022 року визначено наступні:

- виконано щорічне оновлення комп'ютерної техніки;
- здійснено мультимедійний супровід та онлайн-трансляції проведених на факультеті форумів, іспитів та конференцій;

- розроблено та введено в експлуатацію платформу Силабусів (вебсайт для публікації концепції освітніх професійних програм та навчального плану для студентів).

- організовано та забезпечено технічний супровід медіа- та онлайн-трансляцій на Facebook;

- у травні 2022 р., в системі Google Meed проведено семінар для студентів «Формування інформатичної компетенції дітей в умовах сьогодення».

- продовжується робота над розробкою навчального посібника з дисципліни «Медіаосвіта дітей дошкільного віку»;

- продовжується робота над науковим дослідженням з проблеми: «Виховання культури поведінки дітей дошкільного віку засобами мультиплікаційних фільмів», здобувач С. В. Колонтаєвська, науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор В. М. Кушнір;

- у травні, на базі Центру в системі Google Meed відбувалися захисти випускових кваліфікаційних робіт студентів;

- у серпні, на базі Центру відбувалася здача національного мультимедійного тестування здобувачів вищої освіти;

- у серпні та вересні, на базі Центру в системі Google Meed відбувалася зустріч з педагогічною громадою ЗДО м. Умані з проблеми «Психологічне благополуччя особистості в умовах військового стану України».

Членами центру опубліковано 2 статті проіндексовані в Web of Science, 4 статті категорії Б та інші статті.

VII. Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями (надати загальну інформацію про стан міжнародного наукового співробітництва установи: характеристика основних напрямів міжнародного наукового і науково-технічного співробітництва, приклади їх успішної реалізації та перспективи розвитку) (до 20 рядків).

Детальні дані щодо тематики співробітництва з зарубіжними партнерами (окремо по кожній країні) викласти за формою *(тільки ті, з якими укладено договори на виконання науково-дослідних робіт або отримано гранти)*:

Країна-партнер угоди підписані у 2022 році (за алфавітом)	Установа-партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
1	2	3	4	5
Литва	Дошкільний навчальний заклад «Нікштукас»	Обмін досвідом і результатами навчальної діяльності та організація спільних семінарів й конференцій з метою обміну науковою інформацією	Договір про співпрацю 30.05.2022-30.05.2027	Участь в організації та проведенні спільних заходів. Обмін педагогічними підходами, щодо впровадження сучасних інноваційних технологій в освітній процес закладів дошкільної освіти. Обговорення сучасних методів та засобів навчання з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

VIII. Відомості щодо поліпшення патентно-ліцензійну діяльність (із зазначенням окремо кожної бази та відповідного трафіка).

№ з/п	Реєстрацій реєс номер	Назва твору	Автори	Рік
1		2	3	4
1.	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 111910	Колективна монографія «Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини раннього і дошкільного віку : сучасні підходи та освітні технології»	Л. В. Іщенко, С. С. Попиченко, Н. П. Кравчук [та ін.].	2022
2.	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 112131	Монографія «Теорія і методика виховання у дітей 5-6 років шанобливого ставлення до матері»	Бутенко О. Г.	2022
3.	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 112130	Навчально-методичний посібник «Етнопсихологія»	Карнаух Л. П.	2022
4.	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 111911	Навчально-методичний посібник «Соціальна педагогіка»	Кравчук Н. П.	2022

5.	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №112132	Калиновська І. С.	Монографія «Підготовка майбутніх практичних психологів до роботи в умовах інклюзивного навчання : теорія і практика»	2022
6.	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №111909	Черніченко Л.А.	Монографія «Теорія і практика професійної підготовки логопедів до інноваційної діяльності в інклюзивній дошкільній освіті»	2022
7.	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 111899	Слатвінська А. А.	Монографія «Професійна підготовка учителів-реабілітологів до роботи в умовах інклюзивного навчання: теорія і практика»	2022
8.	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 111898	Науково-педагогічний колектив кафедри	Колективна монографія «Актуальні проблеми дошкільної освіти»	2022
9.		Монографія «Професійна підготовка майбутніх логопедів в інформаційно-освітньому середовищі закладів вищої освіти: теорія, методика»	Цимбал-Слатвінська С. В.	Подано на реєстрацію 13.10. 2022
10.		Цимбал-Слатвінська С.В. Бабій І.В.	Освітньо-професійна програма ОС «Магістр» 016. Спеціальна освіта	Подано на реєстрацію 13.10. 2022

8. Патентно-ліцензійна діяльність:

8.1. Заявки на винахід (корисну модель) (на видачу патенту на винахід (корисну модель) – автори, назва, № заявки, дата подачі, заявник(и);

8.2. Патенти на винахід (корисну модель) – автори, назва, № патенту, дата видачі, заявник(и).

IX. Інформація про науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів (коротко зазначити тематику, зареєстровану в УкрІНТЕІ наукових керівників, науковий результат, його значимість – до 40 рядків).

Кафедра психології та педагогіки розвитку дитини є випускною та фаховою. Наукові пошуки колективу кафедри спрямовані на розробку фундаментальних досліджень з проблем соціалізації, виховання і навчання особистості; удосконалення форм і методів виховання та забезпечення якісного психолого-педагогічного супроводу процесу навчання та виховання дітей та молоді; розробки та апробації інноваційних технологій в дошкільній освіті, психолого-педагогічного супроводу дітей дошкільного віку у сучасному соціокультурному просторі.

Досягнення якісних результатів у підготовці кваліфікованих фахівців відбувається в межах кафедральної теми: «Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї» (державний реєстраційний № 0118U000068).

За звітний період члени кафедри зокрема: проф. Іщенко Л.В. працює над проблемою психолого-педагогічного супроводу розвитку дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї; доц. Карнаух Л.П. – досліджено педагогічні умови гендерної соціалізації старших дошкільників в умовах взаємодії ЗДО та сім'ї; Авраменко О.О. – обґрунтовано психологічні та педагогічні аспекти соціалізації особистості; Підлипняк І.Ю. – охарактеризовано особливості взаємодії дошкільників в умовах різновікової групи; Дукою Т.М. – розроблено інтегрований підхід у використанні сучасних інноваційних технологій; Мельникова О.М. – працює над проблемою теорії і практики превентивної педагогічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку; Трофаїла Н.Д. – обґрунтовано теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх вихователів до емоційного розвитку дітей дошкільного віку; Кравчук Н.П. – працює над проблемою формування здоров'язбережувальної компетентності у майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів, Бутенко О.Г. – працює над проблемою гендерного виховання дошкільників, Рябошапка О.В. – продовжує розробку на проблему управління освітньою діяльністю молодших школярів в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа».

На кафедрі функціонує 10 наукових гуртків, що спрямовані на дослідження наукових засад професійного становлення здобувачів вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта. За звітний період члени кафедри взяли участь у підготовці і проведенні: Всеукраїнської науково-практичної конференції «Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї», регіональних науково-методичних семінарів: «Теоретико-методичні засади розвитку творчого потенціалу обдарованих дітей», «Гендерна соціалізація особистості в умовах трансформації українського суспільства», «Підвищення кваліфікації дошкільної освіти – ключове завдання у побудові власної траєкторії професійного розвитку».

За результатами дослідження викладачів кафедри видано 2 колективних монографій, 1 колективна, 1 розділ зарубіжної колективної монографії, 4 навчально-методичні посібники, 7 статті у наукових виданнях, що входять до міжнародних баз даних (Web of Science, Scopus), 15 фахових видань, 13 закордонних статей та 37 тез доповідей.

Наукова робота **кафедри спеціальної та інклюзивної освіти** спрямована на пошук оптимальних рішень і підходів щодо розв'язання актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти та забезпечення ефективного освітнього процесу у закладі вищої освіти. Досягнення якісних результатів у підготовці кваліфікованих фахівців відбувається в рамках кафедральної теми: «**Теоретико-методичні засади розвитку спеціальної та інклюзивної освіти**» (№ 0116U000114) під керівництвом доктора педагогічних наук, професора Малишевської Ірини Анатоліївни.

Здійснення ретельного аналізу статистичних показників зростання динаміки загальної кількості дітей з особливими освітніми потребами та стану забезпечення спеціальної та інклюзивної освіти відповідними психолого-педагогічними кадрами дає підстави дійти висновку, що проблема інклюзивного навчання залишається однією з найактуальніших у теорії і практиці вітчизняної освіти. У зв'язку з цим перед освітою у цілому постає важливе завдання формування нової філософії державної політики щодо дітей з особливими освітніми потребами з урахуванням деінституалізації, соціальної адаптації та інтеграції їх у соціум. Необхідною умовою для його реалізації є створення інклюзивного освітнього середовища, керованого командою висококваліфікованих психолого-педагогічних фахівців. Актуальності у цьому контексті набуває проблема щодо підготовки різнопрофільних фахівців для забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання.

Членами кафедри спеціальної та інклюзивної освіти у 2022 році видано 6 статей у наукових виданнях, які індексуються у наукометричній базі даних Web of Science; 2 навчально-методичних посібники; 2 статті у закордонних виданнях; 15 статей у фахових виданнях України (категорія Б); 1 теза на міжнародних конференціях; 25 тез на всеукраїнських конференціях.

У рамках кафедральної теми на кафедрі було проведено 1 Всеукраїнську науково-практичну конференцію, 3 Регіональних науково-практичних семінари.

У 2022 р. 6 науково-педагогічних працівники кафедри (Бевзюк М. С., Лемещук М. А., Чепка О. В., Бабій І. В., Білан В. А. та Слатвінська А. А.) пройшли наукове стажування «EUROPEAN EDUCATION AREA: TRADITIONS, REALITY, PERSPECTIVES» (12.12.2021 – 22.02.2022 у European Academy of Education (Leusden, Netherlands) в обсязі 120 годин. Хрипун Д. М. пройшла наукове стажування «Фандрейзинг та організація проєктної діяльності в закладах освіти: європейський досвід») у Department of Polish-Ukrainian Studies of Jagiellonian University in Krakow у період 12.02.2022р. – 20.03.2022р. в обсязі 180 годин.

На кафедрі створено чітку систему наукової роботи зі студентами. Так, на кафедрі спеціальної та інклюзивної освіти діє 12 наукових студентських гуртки: «Актуальні проблеми спеціальної освіти в Україні» (д. пед. наук, проф. Малишевська І. А.); «Арт-терапія як засіб соціально-педагогічної підтримки дітей з особливими освітніми потребами» (канд. пед. наук, доц. Бабій І. В.); «Категорія естетичного ставлення майбутніх педагогів до дітей з особливими освітніми потребами» (канд. пед. наук, доц. Білан В. А.); «Гігієна дошкільників у закладах спеціальної освіти» (канд. біол. наук, доц. Голу Н. П.); «Професійна компетентність вчителя-логопеда» (д. пед. наук, проф. Цимбал-Слатвінська С. В.); «Використання теоретичних та практичних умінь в роботі логопеда» (канд. пед. наук, доц. Бегас Л. Д.); «Проблеми логопедичної діагностики та корекції системних порушень мовлення» (канд. пед. наук, доц. Лемещук М. А.); «Технології соціально-реабілітаційної роботи з дітьми, які мають порушення слуху» (канд. пед. наук, доц. Хрипун Д. М.); «Актуальні питання спеціальної та інклюзивної освіти» (канд. пед. наук, доц. Калиновська І. С.); «Психолого-педагогічна терапія в навчальному процесі» (канд. пед. наук, доц. Чепка О. В.); «Інклюзивна освіта в Україні. Особливості навчання та виховання дітей з ООП в інклюзивній освіті» (доктор філософії, ст. викл. Черніченко Л. А.); «Інноваційні технології оздоровчого масажу» (канд. пед. наук, ст. викл. Слатвінська А. А.).

Кафедра є випусковою. Здобувачі вищої освіти навчаються за освітніми ступенями «молодший бакалавр», «бакалавр» та «магістр», освітньо-професійна програма Спеціальна освіта, спеціальність 016 «Спеціальна освіта». Також кафедра проводить курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Науковці *кафедри дошкільної освіти* проводять дослідження у межах кафедральної теми: *«Удосконалення змісту, форм та методів професійно-педагогічної підготовки дошкільних фахівців у закладах вищої освіти на засадах компетентнісного підходу»* під керівництвом *доктора педагогічних наук, професора Кушнір В.М. (реєстраційний номер 0111U007533)*.

Протягом звітного періоду науковцями кафедри були розроблені інноваційні підходи та методичні рекомендації щодо підготовки педагогів до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу до професійної діяльності в умовах дошкільної освіти. Було розроблено та запроваджено у навчально-виховний процес активні методи та інноваційні форми підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. Зокрема:

Обґрунтовано психолого-педагогічну характеристику управлінської діяльності, компетентності педагога ЗДО, як орієнтира у визначенні сутності управлінської компетентності майбутнього фахівця ЗДО. Досліджувалася проблема адаптації дітей, які втекли від війни закордон (на прикладі Польщі). Результати дослідження були висвітлені на міжнародному науковому семінарі *Nauczycielka/nauczyciel i uczennica/uczeń w procesie komunikacji na temat aktualnych, trudnych wydarzeń w świecie. Wybrane perspektywy na Wydziału Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu* (Польща, 20.05.2022) та на IV Міжнародній науково-практичній конференції *«Актуальні проблеми педагогічної освіти: реалії, нові ідеї та перспективи»* (Львів, 5-6 травня 2022 р).

Розглянуто компетентнісний підхід у підготовці майбутніх вихователів до педагогічної творчості. Розроблено систему роботи з розвитку професійної компетентності майбутніх вихователів. Зосереджено увагу на дослідженні розвитку творчої компетентності майбутніх вихователів (проф. Гаврилюк С.М.).

З метою формування медіаграмотності майбутніх вихователів у ЗВО, розроблено зміст та методичне забезпечення проблеми: *«ЗМІ в системі дошкільної освіти»* та *«Комп'ютерні технології в ЗДО»* на основі Галузевих стандартів освіти (проф. Семчук С.І.).

Розкрито основні аспекти проблеми формування управлінської компетентності керівника освітнього закладу з огляду на необхідності забезпечення інноваційного менеджменту в закладі дошкільної освіти та його ефективної модернізації. Актуалізовано професійно-значущі та особистісні характеристики одного із керівників закладу дошкільної освіти в особі методиста, як своєрідного фахівця з притаманним йому комплексом різнопланових функцій і завдань в умовах реформування дошкільної освіти. Досліджені матеріали лягли в основу фахових статей та статей у міжнародних виданнях, а також в основу статті, яка проіндексована у міжнародній наукометричній базі даних *Web of Science* (доц. Попиченко С.С. та Скрипник Н.І.).

Вивчено поняття: *«компетентність»* та *«компетенція»*. Уточнено педагогічну сутність феномену *„компетентність майбутнього вихователя”*. Виокремлено сутність поняття *«професійна компетентність»* та важливі складові означеної компетентності (комунікативна, регулятивна, інтелектуально педагогічна, операціональна, інформаційна компетентності). Розроблено компетентнісний підхід, що забезпечує розвиток особистості майбутнього вихователя та уможлиблюють його всебічну реалізацію на основі конкретних здібностей, нахилів, інтересів, особистісних цінностей. (доц. Залізняк А.М).

З'ясовано та розкрито основні аспекти поняття *«самоосвіта вихователя сучасного закладу дошкільної освіти»*. Деталізовано сутність і зміст поняття *«самоосвіта»* (Викладач Кривда В.С).

Основні результати дослідження за 2022 рік були відображені у таких публікаціях: 5 статей в зарубіжних виданнях, 3 статті, які проіндексована у міжнародній наукометричній базі даних *Web of Science*, 10 статей у наукових виданнях України (категорія Б) та низку статей і тез наукових заходів різного рівня.

Х. Розвиток матеріально-технічної бази досліджень

Оновити дані про закупівлю за звітний рік унікальних наукових приладів та обладнання іноземного або вітчизняного виробництва вартістю за формою:

№ з/п	Назва приладу (українською мовою та мовою оригіналу) і його марка, фірма-виробник, країна походження	Науковий(і) напрям(и) та структурний(і) підрозділ(и) для якого (яких) здійснено закупівлю	Вартість, тис. гривень
1	2	3	4

XI. Заключна частина

Зауваження та пропозиції щодо забезпечення організації та координації наукового процесу в університеті до департаменту науково-технічного розвитку МОН, основні труднощі та недоліки в роботі університету та наукових установ при провадженні наукової та науково-технічної діяльності у 2022 році. Пропозиції та зауваження щодо налагодження більш ефективної роботи в організації цих процесів.

Заступник декана з наукової роботи

Анна СЛАТВІНСЬКА

Декан факультету

Світлана ПОПИЧЕНКО